

Jeg har aldri hørt på maken...

Sist oppdatert: 15. november 2003

I denne fortellingen fra Kina møter vi en keiser som bare tenker på seg selv: han holder datteren sin innesperret på slottet fordi han vil at hun skal være hos ham hele tiden. Men ikke så langt unna slottet bor det en ung mann som gjerne vil hjelpe henne. Han våger seg opp på slottet med noen kurver, for å prøve å lure keiseren...

Det var engang en keiser som hadde en eneste datter. Keiseren var meget glad i sin datter og ønsket ikke at hun skulle giftes bort. Han holdt henne derfor innestengt og fengslet i slottet sitt. Men friere var det nok av; det var mange som kom og ønsket å gifte seg med henne, for hun var både god og vakker. Keiseren syntes det var vanskelig å holde dem unna, så tilslutt bestemte han at den som kunne fortelle ham noe han aldri hadde hørt før kunne få gifte seg med henne. Han tenkte som så, at det var det aldri noen som kunne klare.

Prinser og andre friere kom fra fjern og nær, og de fortalte de mest fantastiske historier til keiseren. Men hver gang sa keiseren: «Å, den har jeg hørt før.» Eller: «Det der hørte jeg for mange år siden.»

Ikke langt unna bodde det en fattig kurvmaker. Han hadde hørt om prinsessen som var innestengt i slottet. Han syntes det var hans plikt å få henne ut. «Jeg trenger ikke å gifte meg med henne», tenkte han, «men hun skal ha sin frihet som oss andre.» Han tenkte seg grundig om. Så laget han syv store kurver, og fikk hjelp av noen venner til å få kurvene båret til slottet.

Med de syv kurvene gikk han så inn i slottet og opp til keiseren. Keiseren utbrøt: «Hva er det som foregår her?» Kurvmakeren bøyde seg for keiseren og sa: «Behandle ikke de fattige som tyver.» «Hva?», sa keiseren. «Alle vet at du er rik og jeg er fattig...» sa kurvmakeren. «Men hvorfor? Jo, fordi din bestefar lånte syv kurver med gull og sølv fra min bestefar og aldri betalte det tilbake. Og nå er jeg kommet for å få alt gullet og sølvet tilbake.»

Keiseren var overveldet: «Dette har jeg aldri hørt noe om!», utbrøt han. Menneskene som sto rundt forstod hva som var i ferd med å skje. «Hva sa du?» sa kurvmakeren. Keiseren var forvirret og sa: «Dette har jeg hørt... hørt...» Han forstod også hva som var i ferd med å skje. Folkemengden jublet og ropte: «Prinsessen eller gullet!»

Prinsessen hadde hørt alt sammen. Hun gikk bort til kurvmakeren, og sammen gikk de ut i friheten.

Fil osofiske spørsmål

1. Den smarte kurvmakeren lurer keiseren opp en felle: uansett hva keiseren svarer så taper han! Svarer han at han aldri har hørt om de syv kurvene, taper han prinsessen. Svarer han at han har hørt om kurvene, må han betale kurvmakeren gull og sølv i store mengder.

Tenk deg at du aldri har stjålet noe i hele ditt liv. Så kommer det plutselig en opp til deg og spør: har du sluttet å stjele? Hva skjer hvis du svarer ja eller nei på spørsmålet? Hva kan du svare isteden?

2. Var keiseren slum som holdt prinsessen innesperret? Kanskje han ikke skjønnte at prinsessen syntes det var trist å være innesperret? Eller burde han ha skjont at ingen mennesker liker å bli holdt innesperret?

Tror du keiseren hadde holdt prinsessen innesperret hvis han visste at hun ikke likte det? Klarer vi å være slumme mot andre hvis vi virkelig forstår hvor vondt de har det?

Tenk deg at prinsessen ikke vil klage til keiseren fordi hun ikke vil såre ham. Kan vi da si at hun var «litt slum» mot seg selv fordi hun tok for mye hensyn til faren sin?

3. Tror du kurvmakeren hadde en god følelse da han klarte å hjelpe prinsessen? Hadde han hatt den samme følelsen hvis han hadde gjort det bare for å gifte seg med henne? Får vi alltid en god følelse når vi hjelper andre? Hvorfor får vi i tillegg det? Tror du kongen hadde en god følelse da han måtte la prinsessen gå? Tror du kongen lærte noe av det som hendte? Når lærer vi mest: når vi får det som vi vil, eller når vi ikke får det som vi vil?

4. Hvorfor gjorde kurvmakeren det han gjorde? Tror du han tenkte mest på seg selv eller på prinsessen da han bestemte seg for å hjelpe henne? Hvem tenker mest på andre:

- den som kjøper gaver til vennene sine?
- den som alltid vil være sammen med vennene sine?
- den som alltid vil være sammen med de som ingen andre vil være sammen med?
- den som er flink til å lytte?
- den som forsvarer de som blir mobbet?

5. *Var det modig av kurvmakeren å gjøre som han gjorde – tenk om kongen var blitt sint? Var kurvmakeren modigere enn de som kom for å fri til prinsessen? I tilfelle: hvorfor? Er det modigere å hjelpe andre enn seg selv? Hvordan kan vi vite om vi er modige eller ikke?*

Er vi modige hvis vi:

- aldri er redde for noe som helst?*
- er redde for å gjøre noe, men gjør det all likevel?*
- er redde for å gjøre noe, og derfor gjør det på en annen måte?*
- gjør noe selv om vi vet at det er forbudt?*
- andre forslag?*

6. *Hvordan tror du prinsessen opplevde å bli fri? Tror du hun ble veldig glad? Eller ble hun kanskje litt redd også – fordi hun ikke lenger levde trygt og beskyttet på slottet? Keiseren hadde jo passet vel dig godt på henne og det kunne han ikke gjøre lenger nå. Hva mener du er viktigst: frihet eller trygghet? Går det an å være helt fri og veldig trygg på en gang?*

Foreldre skal passe på barna sine. Men noen ganger blir kanskje barn passet på litt for mye, sånn som prinsessen ble. Bør barna få lov til å gjøre akkurat som de vil – eller har foreldre rett til å bestemme over barna akkurat som de vil? Hvordan kan foreldre vite når det er trygt å la barna gå ut alene? Synes du at dine foreldre alltid bør la deg gå ut alene når du selv vil det?

7. *Det står i eventyret at prinsessen gikk ut i friheten sammen med kurvmakeren. Men tror du ikke at prinsessen hadde blitt fri om hun hadde giftet seg med en av frierne? Var kurvmakeren en frier – han visste jo at han kunne gifte seg med prinsessen om han klarte å finne på noe som kongen ikke hadde hørt før? Kanskje betyr ordet «frier» at det er en som vil befri en annen? I tilfelle kan kanskje alle være friere?*

8. *Tror du prinsessen giftet seg med kurvmakeren? Hvorfor tror du i tilfelle det?*